

ONTWERPBESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN
VAN GELDERLAND

Datum besluit : 29 april 2016
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 – 2015-013355 - gemeente Rijnwaarden
Activiteit : ontgroning en herinrichting Lobberdense Waard aan Lobberdenseweg te
Pannerden
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : Samenwerking Lobberdensewaard B.V.
Zaaknummer : 2015-013355

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Samenwerking Lobberdensewaard B.V., Dijk 61 te Winssen, hierna te noemen aanvrager, van 7 oktober 2015 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat de ontgroning en herinrichting van de Lobberdense Waard en is gelegen in het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- ondertekend aanvraagformulier;
- inrichtingsplan;
- rapport "Natuurtoets ontgroning en herinrichting Lobberdense Waard", Toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en Natuurnetwerk Nederland, rapportnummer 14-253, eindconcept, d.d. 10-9-2015;
- berekening AERIUS stikstofdepositie;
- toelichting aanvraag;
- tekeningen inrichtingsplan;
- MER-rapportage met bijlagen.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op grond van artikel 2 lid 1 van Nbw zijn wij het bevoegd gezag voor deze aanvraag. Alle provincies waar een vergunningplicht geldt, zijn om instemming gevraagd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 en 2a van de Nbw 1998.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag meest nabijgelegen relevante Natura 2000-gebied zijn vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De herinrichting van de Lobberdense Waard betreft een delfstoffenwinning waarbij tevens invulling wordt gegeven aan de rivierkundige taakstelling in het gebied. De taakstelling bedraagt 11 cm verlaging in de as van de rivier. Alle voorkeursalternatieven van plannen in de Rijnwaardense Uiterwaarden samen halen deze 11 cm. Lobberdense Waard is een belangrijke schakel in de realisatie van de taakstelling, omdat het project centraal in de uiterwaarden ligt ter hoogte van het splitsingspunt en de rivierkundige knelpunten worden weggenomen met het geven van uitvoering van het landschapsplan.

Het beheer en onderhoud staat enerzijds in het teken van natuurontwikkeling. Het gaat om het beheer, de realisatie en de ontwikkeling van de instandhoudings- en uitbreidingsdoelen.

Anderzijds betreft het rivierkundig beheer waarbij het van belang is dat de ruwheden die in het rivierkundig model zitten dienen te worden gehandhaafd om te voorkomen dat ongewenste rivierkundige effecten kunnen gaan optreden.

Recreatief medegebruik krijgt in het gebied nadrukkelijk een plaats en is niet per definitie ongeschikt aan de natuurdoelstellingen. In beginsel is het hele gebied jaarrond opengesteld voor het publiek. De meeste extensief recreatieve activiteiten vinden plaats rondom de Lobberdenseweg. Daar zijn de parkeervoorziening, zwemoevers, visoevers, uitkijktoren, fietspad en startpunt van struinroutes voorzien. In de uiterwaard zelf zijn het met name de struinroutes

waar de recreatieve activiteiten plaatsvinden in combinatie met bezoek van de vogelkijkhut. In de hoogwatergeul c.q. plassen wordt kanovaren niet uitgesloten.

Gedurende de uitvoeringstermijn, uiterlijk tot en met 31 december 2027, zijn de initiatiefnemers verantwoordelijk voor het natuurbeheer van het gebied. Er bestaat sinds 2006 een beheeroverkomst tussen initiatiefnemers en Stichting Streekbeheer Rijnstromen en Free Nature met betrekking tot het natuurbeheer in een deel van de uiterwaard, die van jaar tot jaar wordt verlengd. Na 2027 zal het natuurbeheer worden overgedragen aan één (of meerdere) natuur beherende organisatie(s) of worden aanbesteed.

De herinrichting bestaat uit de volgende oppervlakten (de totale oppervlakte van de Lobberdense Waard is ongeveer 320 ha):

Omschrijving	Bestaand	Landschapsplan
Agrarische grond	118	9
Diep water	22	65
Ondiep open water	2	12
Moeras en ruigte	10	28
Schraal grasland	1	23
Ooibos	63	75
Overige gronden (Lob.weg, fabrieken)	6	10
Project gebied	222	222

Het project bestaat uit verschillende fasen:

- Aanlegfase
 - voorbereiding
 - aanpassing kabels, leidingen, wegenstructuur, fietspad, watergangen;
 - verwijderen beplanting, puinwegen en andere obstakels;
 - aanleg (zomer)kaden, invaaropening en hoogwatervrijterrein.
 - afruimen kleidek
 - zandwinning en verwerking;
 - herinrichting.
- Gebruiksfase
 - landschapsplan Lobberdense Waard (wandelen, fietsen, zwemmen).

De werkzaamheden betreffen de volgende activiteiten:

- verwijderen (opgaande) beplanting en opruimingswerkzaamheden rasters, hekken, duikers, stuw etc.
- amoveren woning en wegen;
- afgraven kleidek en ophogingen, aanleg poelen, aanbermingen en HVP's;
- aanleg nieuwe zomerkade met nieuwe duikers;
- aanleg fietspaden en wegen;
- aanleg invaart;
- aanleg hoogwatervrij terrein landinstallatie;
- verondieping bestaande zandwinplas en reconstructie oevers en eilanden;
- zandwinning fase 1 t/m 8;
- aanleg depot;
- aanleg parkeervoorziening en toegang;
- plaatsing vogelkijkhut;
- realisatie uitkijktoren in bestaande zandwininstallatie;
- aanleg grinddepot;
- situering materiaal en materieel t.b.v. zand- en grindwinning;
- verwijderen invaart, herstel zomerkade en aanleg duiker;

- aanleg duiker Lobberdenseweg;
- ontwikkeling nieuwe natuur (ooibos, extensief grasland/ kruidenvegetatie, struweel, plas-dras, slikkige oever, rivierduinen, steilrand holenbroeders, schrale zand- en grindplaten, ondiep water, zandige oever, meidoornhagen);
- plaatsen rasters, klaphekjes, bebording en creëren struinroutes;
- verlegging waterleiding en andere nutsvoorzieningen;

De volgende planning is bij de ingreep voorzien:

Jaar 1

- het kappen van bomen/groenopstanden in de hoogwater stroombaan (ter plaatse van de strangen);
- deels ontgraven van klei in de hoogwater stroombaan;
- aanleg vervangende poelen;
- start aanleg met kaden en hoogwatervluchtplaatsen;
- start met deels opvullen (storkoker) noordpunt bestaande zandwinplas;
- aanplant meidoornhaag en aanleg fietspad.

Jaar 2

- ontgraven van klei in de hoogwater stroombaan;
- afronding aanleg kaden en hoogwatervluchtplaatsen;
- afronden opvullen noordpunt bestaande zandwinplas;
- stroomlijnen van het fabrieksterrein en aanleg nieuwe weg;
- maken invaaropening tussen de zandwinplas en de rivier.

Jaar 3 t/m 13

- start zandwinning noordoostlob en fasegewijs via een terugtrekkende beweging zandwinning richting zuidwest. Afronding na 10 jaar.

Jaar 4 - 5

- ontgraven poel Kamsalamanders, nadat de dieren zijn uitgevangen en verplaatst naar de nieuwe poelen. Dit kan ook later indien noodzakelijk.

Specifieke regels Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen beleidsregels vastgesteld.

Provincies hebben een gezamenlijke set van beleidsregels vastgesteld voor de verdeling van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte. Deze hebben tot doel om de toedeling ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren. Verder voorkomen deze regels dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken. Bovendien moeten ze voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen provincies.

Aanvragen worden getoetst aan de volgende beleidsregels:

1. Per PAS-programmaperiode wordt bij een toestemmingsbesluit aan een activiteit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld. Voor landbouw, industrie, infrastructuur of voor het gebruik van gemotoriseerd voertuigen voor wedstrijden geldt deze waarde in cumulatie met eerdere gemelde of vergunde activiteiten voor hetzelfde bedrijf binnen één PAS-programmaperiode.
2. De activiteit, waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd. Daarbij geldt als starttijdstip de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden.

3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte geldt de volgorde van ontvangst van een volledige en ontvankelijke aanvraag. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.

Wat betreft beleidsregel 1: Op het habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden is de depositie 29,84 mol/ha/j. De hexagonen met een depositie > 3 mol/ha/j zijn daarom nader bekeken. Op deze hexagonen blijkt de achtergronddepositie ruim onder de kritische depositiewaarde te liggen van het habitatype H3150baz. De aanvraag past binnen de voornoemde beleidsregels en is derhalve ter toetsing aangeboden aan AERIUS Register.

Wat betreft beleidsregel 2: Het project duurt meer dan 10 jaar en kan niet binnen 2 jaar worden afgerond. Door in een voorschrift vast te leggen dat het project binnen 2 jaar moet zijn aangevangen is geborgd dat het project wordt uitgevoerd.

Op basis van de gewijzigde wet betrekken wij ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden buiten onze landsgrenzen bij ons besluit. De gewenste bedrijfsontwikkeling heeft ook invloed op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van de toename sluiten wij aan bij de Duitse beoordelingssystematiek, zoals deze is opgenomen in het Programma Aanpak Stikstof. De Duitse overheid oordeelt dat er geen sprake is van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/jaar. De toename in de aangevraagde situatie veroorzaakt op geen enkel habitat op Duits grondgebied een stikstofdepositie die deze grenswaarde overschrijdt (zie bijlage 4). Nadere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden op Duits grondgebied is hierdoor niet nodig.

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

In het bij de aanvraag gevoegde rapport "Natuurtoets ontgronding en herinrichting Lobberdense Waard" zijn de volgende natuurwaarden beschreven.

Habitattypen

In het plangebied zijn de beschermde habitattypen H91E0A Rivierbegeleidende zachthout-oobossen en H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden aanwezig.

Habitatrichtlijnsoorten

Kamsalamander

De Kamsalamander is in 2006 en 2007 aangetroffen in een oude kleiput aan de zuidrand van het kleiputten en boscomplex binnen de waard. Oudere waarnemingen zijn er van een poel langs de Geitenwaardsedam aan de oostzijde van de waard en van de terreinen van de steenfabrieken. De terreinen van de steenfabrieken dienen als hoogwatervrije overwinteringsplaatsen. De kleiput en de poelen vormen samen met vooral de bossen de voortplantingslocaties en zomerhabitat voor de soort.

Bij onderzoek naar de verspreiding van Kamsalamander in het rivierengebied in 2010 - 2011 is de soort in de omgeving Lobberdense Waard niet teruggevonden. Dit onderzoek was gericht op migrerende dieren en biedt geen volledig verspreidingsbeeld. Omdat tussen 2007 en 2014 de situatie in de Lobberdense Waard niet is veranderd houden we er daarom nog steeds rekening mee dat Kamsalamander op de bekende vindplaatsen voorkomt.

Bever

In het noordelijke deel van de uiterwaard met de kleiputten en oobossen zijn in 2007 met zekerheid vier beverburchten vastgesteld. Bevers maken ook gebruik van andere delen van de uiterwaard. In 2007 zijn ook beversporen gevonden ten zuiden van de Plas van Wezendonk. Hier werd gefoerageerd op een maïsakker. Gesteld kan worden dat alle wateren en bijbehorende oeverzones onderdeel vormen van het leefgebied van de bever. In 2007 bedroeg het totaal aantal territoria in de Gelderse Poort 41. In 2012 was dat opgelopen tot 65. De jaarlijks groei vertoont fluctuaties maar er is 1995 en 2012 steeds sprake geweest van een groei van de

populatie. In de rest van het rivierengebied kwamen in 2012 zeker 35 territoria voor. Ook dit aantal is 1999 en 2012 steeds stijgende geweest. De Bever is ook aangemerkt als een typische soort voor het habitatype zachthoutoibossen.

Meervleermuis

Meervleermuis is foeragerend boven de Plas van Wezendonk aangetroffen. Waargenomen exemplaren vlogen via de Waal weer weg. Er zijn geen meldingen van kolonies of verblijfplaatsen binnen de waard. Meervleermuis is een voornamelijk gebouwbewonende soort. Afgezien van het huis aan de zuidzijde van de Plas van Wezendonk blijft alle bebouwing binnen de waard behouden. In het huis dat als gevolg van de ingreep dient te verdwijnen zijn in 2007 geen verblijfplaatsen ontdekt. Haarsma (2011) geeft in haar studie naar het voorkomen van meervleermuizen in Nederland aan dat het gebied Gelderse Poort voornamelijk van belang als foerageergebied en voor migratie. Kraamkolonies zijn binnen een straal van 10 km niet bekend en binnen diezelfde straal van 10 km ligt één bekend mannenverblijf met een omvang van 40 exemplaren. De situatie binnen het plangebied is tussen 2007 en 2014 niet veranderd. Er is daarom geen reden om aan te nemen dat de functie van het gebied voor Meervleermuis sinds 2007 is veranderd. Binnen de Lobberdense Waard komen geen verblijfplaatsen van Meervleermuis voor. Wel ligt de Lobberdense Waard langs een migratieroute van de Meervleermuis en wordt de Plas van Wezendonk door een enkel individu gebruikt om te foerageren.

Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Grote modderkruiper

Kleine modderkruiper en Bittervoorn zijn in 2007 in twee poelen in het zuidwestelijke deel van de waard aangetroffen. De poelen liggen onderaan kades tussen de graslanden. Betreffende poelen zijn klein van omvang. Onduidelijk is of ze permanent water bevatten of dat zij in droge perioden (zomers) ook droog vallen. In dat laatste geval kan zeker niet gesproken worden van duurzame populaties.

Van de Grote modderkruiper zijn slechts op twee locaties recente waarnemingen bekend. Beide locaties liggen in de Groote Geldersche Waard in de Oude Rijnstrangen. Voor de Grote modderkruiper zijn de polders buiten het deelgebied Rijnstrangen en de Ooijsche Graaf over het algemeen te hoog dynamisch om zich er te kunnen vestigen. Het betreft buitendijkse gebieden die met enige regelmaat ten tijde van hoog water onderlopen.

Broedvogels

Een overzicht van de aantallen broedvogels in de Lobberdense Waard is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1: Het aantal broedparen in 2012-2014 in de Lobberdense Waard (ingreepgebied en omgeving, gegevens Sovon), in 2008-2012 in de Gelderse Poort (gegevens NEM (Sovon, RWS, CBS)) en het instandhoudingsdoel uit het aanwijzingsbesluit Natura 2000.

Soort	Doel Rijnakken	Doel Gelderse Poort	Geteld Gelderse Poort 2008-2012	Geteld Lobberdense Waard 2012-2014
A004b Dodaars	45	40	22-38	1
A017b Aalscholver	660	230	108-141	135
A021b Roerdomp	20	20	2-6	0
A022b Woudaap	20	20	4-5	0
A119b Porseleinhoen	40	10	0-2	0
A122b Kwartelkoning	160	40	0-9	0
A153b Watersnip	17	-	0	0
A197b Zwarte stern	240	150	102-156	0
A229b IJsvogel	25	10	5-26	2

Soort	Doel Rijntakken	Doel Gelderse Poort	Geteld Gelderse Poort 2008-2012	Geteld Lobberdense Waard 2012- 2014
A249b Oeverzwaluw	680	420	273-600	5
A272b Blauwborst	95	80	83-96	1
A298b Grote karekiet	70	40	4-9	0

Niet-broedvogels

Een overzicht van de aantallen niet-broedvogels in de Lobberdense Waard is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Het aantal vogels in de Lobberdense Waard (ingreepgebied en omgeving), in 1998-2006 (8 seizoenen sept-apr), seizoensom, gemiddeld maandmaximum en het seizoensgemiddelde in de Lobberdense Waard

Naam	Lobberdense Waard			
	Seizoensom sept - apr	Maand- maximum sept - apr	Maand met maximum	Seizoens- gemiddelde juli - juni
A004 Dodaars	6	1	okt	0
A005 Fuut	99	18	sept	8
A017 Aalscholver	250	87	okt	21
A037 Kleine zwaan	-	0	-	0
A038 Wilde zwaan	3	3	dec	0
A039 Taigarietgans	-	0	-	0
A039 Toendrarietgans	9	8	dec	1
A041 Kolgans	3.311	982	dec	276
A043 Grauwe gans	1.092	290	okt	91
A045 Brandgans	3	1	jan	1
A048 Bergeend	10	6	apr	1
A050 Smient*	76	45	okt	6
A051 Krakeend	155	29	okt	13
A053 Wilde eend	300	55	jan	10
A052 Wintertaling	30	16	nov	3
A054 Pijlstaart	11	2	mrt	1
A056 Slobeend	74	17	mrt	6
A059 Tafeleend	142	36	okt	12
A060 Kuifeend	100	25	nov	2
A068 Nonnetje	15	6	feb	1
A125 Meerkoe	689	164	sept	57
A130 Scholekster	9	5	apr	2
A140 Goudplevier	0	0	mrt	0
A142 Kievit	158	98	sept	13
A156 Grutto	0	0	-	0
A151 Kempfaan	0	0	-	0
A160 Wulp	3	3	nov	0
A165 Tureluur	5	3	apr	1

In de aanvraag beschreven relevante factoren

In het bij de aanvraag gevoegde rapport "Natuurtoets ontgronding en herinrichting Lobberdense Waard" zijn de volgende relevante factoren beschreven:

- verandering van areaal of leefgebied door ruimtebeslag;

- verandering van kwaliteit van het habitat of leefgebied ten gevolge van veranderingen in grond- of oppervlaktewateren;
- verandering van kwaliteit van het habitat of leefgebied ten gevolge van additionele depositie stikstof;
- verstoring door beweging, licht en geluid gedurende de werkzaamheden;
- verstoring door beweging, licht en geluid in de gebruiksfase;
- verlies van samenhang van areaal / leefgebied oftewel versnippering;
- sterfte.

In de aanvraag beschreven negatieve effecten van de gevraagde activiteiten

In het bij de aanvraag gevoegde rapport "Natuurtoets ontgroning en herinrichting Lobberdense Waard" zijn de volgende negatieve effecten beschreven:

Habitatrichtlijnsoorten

Meervleermuis

De Meervleermuis is alleen incidenteel foeragerend boven de rand van de Plas van Wezendonk waargenomen. Hieruit wordt afgeleid dat het plangebied momenteel van minimale betekenis voor de meervleermuis.

Bever

Het plan leidt niet tot vernietiging van verblijfplaatsen. Wel wordt een deel van zijn leefgebied vergraven; namelijk de Plas van Wezendonk. Hiervoor in de plaats komt echter een veel groter oppervlak minimaal identiek habitat voor terug. Vergraving vindt pas plaats nadat in het oostelijke deel nieuw leefgebied is ontstaan. Omdat de bever verder een weinig verstoringsoepelijke soort is, wordt niet verwacht dat tijdens de aanlegfase verstoring of verontrusting optreedt. In totaliteit kan het effect op de bever als positief worden omschreven. Dat wil ook zeggen dat het effect voor de bever als typische soort van zachthoutoibossen positief is.

Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Grote modderkruiper

Bittervoorn en Kleine modderkruiper zijn aangetroffen in een poel aan de westzijde van het te vergraven gebied. Het betreft een klein, geïsoleerd liggend waterelement. Verwacht mag worden dat de hierin aanwezige vis is achtergebleven na een periode van overstroming. De poel kan mede vanwege zijn beperkte omvang slechts een zeer kleine populatie vis herbergen. Deze populatie heeft geen wezenlijke betekenis voor het voortbestaan van de soorten in de Gelderse Poort. Zonder hernieuwde overstroming mag ook verwacht worden dat de soorten uiteindelijk op natuurlijke wijze uit de poel zullen verdwijnen. Bij de ingreep wordt op grotere schaal ondiep water (oeverzone's) gecreëerd waar watervegetaties tot ontwikkeling kunnen komen. De poel wordt pas vergraven nadat in het oostelijke deel van de waard een veel groter potentieel nieuw leefgebied is ontstaan. Uiteindelijk zal er meer potentieel leefgebied voor beide vissoorten ontstaan. Het effect van het vergraven van de poel op het voorkomen van de Bittervoorn en Kleine modderkruiper binnen de Gelderse Poort mag als nihil worden beschouwd. De ingreep zal in zijn geheel een positief effect hebben op de Bittervoorn en Kleine modderkruiper en het realiseren van de instandhoudingsdoelen voor deze soorten omdat meer potentieel geschikt habitat voor deze soorten wordt gecreëerd.

Broedvogels

In de Gelderse Poort komen zes 'echte' moerassoorten voor waarvan de landelijke staat van instandhouding slecht tot zeer slecht is. Hiervoor zijn in het ontwerp-aanwijzingsbesluit herstelopgaven geformuleerd. Deze soorten komen niet in de Lobberdense Waard voor en ontbreken dus in of nabij het ingreepgebied. Negatieve effecten op het voorkomen van deze soorten zijn derhalve uit te sluiten. Mogelijk biedt de realisatie van de laag-dynamische delen enig leefgebied. Het plan leidt niet tot een volledige benutting van de potenties voor ontwikkeling van leefgebied voor de verschillende soorten. Dit heeft in de eerste plaats te maken met het primaire doel van de ingreep: de waterveiligheid. Daarnaast stellen betreffende soorten ook verschillende eisen aan hun leefgebied zodat alle potenties voor deze soorten nooit voor 100%

te realiseren zijn. Binnen de mogelijkheden wordt echter een aanzienlijk deel van de potenties gerealiseerd. De andere relevante soorten komen nabij het ingreepgebied voor. Deze worden echter niet beïnvloed door de ingreep. Na voltooiing van de ingreep is de oppervlakte open, diep water toegenomen. Dit habitat is als broedplaats van weinig betekenis. Viseters van nabij gelegen broedplaatsen kunnen hiervan profiteren (bijvoorbeeld Aalscholvers). De realisatie van poelen en laagdynamisch moeras kan nieuw leefgebied voor Dodaars vormen.

Niet-broedvogels

Viseters zullen geen negatieve effecten van de ingreep ondervinden; door de uitbreiding van de oppervlakte water na uitvoering en daarmee vergroting van draagkracht zelfs een positief effect.

Herbivoren zullen een negatief effect ondervinden van de ingreep, vooral door de afname van de oppervlakte grasland. Deze afname impliceert dat er minder ruimte is voor herbivoren. Berekeningen duiden op een afname van 170-195 kolganzen of 370-420 smienten of 140-160 grauwe ganzen. Aangezien een grasspriet maar eenmaal kan worden gegeten, zal de afname over deze drie soorten zijn verdeeld in een totaal dat het equivalent heeft van 170-195 kolganzen. Indien men ook de omgeving van het Natura 2000-gebied bij de afweging betreft is een negatief effect uit te sluiten. In dit geval liggen er namelijk in de nabije omgeving van de Lobberdense Waard op ruime schaal alternatieve foerageergebieden voor ganzen met voldoende opvangmogelijkheden, zoals de Overbetuwe, de Kranenburger Bruch (Duitsland) en rondom Zevenaar. Aangezien er juist meer ruimte komt voor rust- en slaapplekken mag worden gesteld dat in dit ruimere verband er geen wezenlijk negatieve effecten op de ganzendoelen voor Natura 2000-gebied De Gelderse Poort optreden.

Andere herbivore, benthivore en carnivore soorten zijn in hun voorkomen niet afhankelijk van het plangebied. Hun aantal is doorgaans gering en ze komen binnen de Lobberdense Waard vooral buiten het ingreepgebied voor. De kleine aantallen binnen het ingreepgebied worden vanwege fasering en uitvoering van de werkzaamheden niet negatief beïnvloed. Er zal altijd voldoende ruimte aanwezig zijn om de kleine aantallen van betreffende soorten op te kunnen vangen. Negatieve effecten zijn derhalve uit te sluiten.

In de passende beoordeling beschreven significante effecten van de gevraagde activiteiten

In het bij de aanvraag gevoegde rapport "Natuurtoets ontgronding en herinrichting Lobberdense Waard" zijn de volgende significant negatieve effecten beschreven:

Habitattypen

Van het habitatype H91E0A komt momenteel binnen het plangebied in de Lobberdense Waard 33,9 ha voor. Hiervan ligt 5,2 ha binnen het gebied van de ingreep. In de plannen is voorzien in de ontwikkeling van 15 ha nieuw zachthoutoebos. Op korte termijn verdwijnt er dus 5,2 ha maar op de langere termijn ontstaat er 10-20 ha. Op de langere termijn is het effect daarom positief. Binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken is dit habitatype ook in andere uiterwaarden en in de binnendijs gelegen Rijnstrangen aan te treffen. Het totale oppervlak van deze bossen binnen de Rijntakken is circa 900 ha. Het areaal goed ontwikkeld habitat van dit type binnen de Gelderse Poort bedraagt minimaal 50 ha.

Van het habitatype H3150 ligt momenteel 1,0 ha binnen het ingreepgebied. In de plannen is voorzien in 11 ha ondiepe plas dat in potentie geschikt is voor de ontwikkeling van watervegetaties die passen binnen het habitatype H3150. Dat dergelijke vegetaties zich ook daadwerkelijk ontwikkelen ligt voor de hand omdat de waterdynamiek en waterkwaliteit niet wezenlijk verandert ten opzichte van de huidige situatie in de Plas van Wezendonk waar dergelijke vegetaties momenteel tot ontwikkeling zijn gekomen. Verwacht wordt dat nieuwe watervegetaties ook tot ontwikkeling komen in het oostelijke deel van het plangebied. In totaliteit is op de middellange en langere termijn een uitbreiding van het habitatype H3150 te verwachten. Binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken is dit habitatype ook in andere

uiterwaarden aan te treffen. Het totale oppervlak van dit habitatype binnen de Rijntakken is circa 450 ha, waarvan het grootste deel in de Gelderse Poort. De Plas van Wezendonk blijft voorsnog gescheiden van de westelijke plas door een dam; zulks ten faveure van het fonteinkruid in deze plas. De huidige vegetaties blijven voorsnog behouden.

Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie volgt dat er gebieden zijn waar de depositie boven de grenswaarde ligt. De AERIUS-verschilberekening is opgenomen in bijlage 4. Hierin staan alle gebieden vermeld met een depositie boven de 0,05 mol/ha/jaar. Uit de Register-bijlage (zie bijlage 4) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om de aangevraagde situatie te verlenen.

Habitatrichtlijnsoorten

Kamsalamander

Momenteel is binnen de Lobberdense Waard één voortplantingswater bekend. Dit is een plas die bij de ingreep vergraven zal worden. De enige momenteel bekende voortplantingslocatie verdwijnt daarmee uit de waard. Indien dit daadwerkelijke de enige voortplantingslocatie in de waard is, zal daarmee ook de kamsalamander uit de waard verdwijnen. Bestaande hoogwatervrije overwinteringslocaties blijven in hun huidige hoedanigheid gehandhaafd. Er worden daarnaast twee hoogwatervluchtplaatsen aangelegd voor vee. Deze zijn in potentie ook geschikt als overwinteringslocaties voor kamsalamander. De dynamiek binnen de kleiputten en het fabrieksterrein verandert niet.

In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

In de aanvraag zijn de volgende mitigerende maatregelen opgenomen om significante effecten te voorkomen.

Habitattypen

Ten behoeve van het habitatype H3150 wordt de volgende maatregel voorgesteld:

- Het handhaven van de dam tussen de Plas van Wezendonk en de westelijke plas ten faveure van de groeiplaats van fonteinkruiden gedurende de periode dat een invaaropening bestaat tussen de rivier en de uiterwaard, zodat de dynamiek in de bestaande zandwinplas blijft gewaarborgd.

Ten behoeve van het habitatype H91E0A wordt de volgende maatregel voorgesteld:

- Er wordt 15 ha nieuw zachthoutoobos ontwikkelt zodat er op termijn een grotere oppervlakte van het habitatype H91E0A ontstaan dan dat er op korte termijn verdwijnt.

Habitatrichtlijnsoorten

Ten behoeve van de Kamsalamander worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Transplantatie van eitjes van de Kamsalamander uit de oude poel naar de nieuwe poelen. Hier dient de ontwikkeling, de waterkwaliteit en de kolonisatie door Kamsalamander nauwlettend gevolgd te worden conform een op te stellen monitoringsplan.
- In september, voorafgaand aan het vergraven, worden alle bomen en overige beplanting, inclusief dood hout, handmatig verwijderd. Indien hierbij Kamsalamanders worden aangetroffen dienen deze te worden verplaatst naar de omliggende hoogwatervrije gedeelten.
- Na het verwijderen van het dode hout, wordt het water met een amfibieënraster omheind om intrek van dieren te voorkomen. Vervolgens kan het water worden afgegraven gedurende een zachte periode in november/december waarbij gedurende een tiental werkdagen met amfibieënfuiken wordt getracht de eventueel in het water overwinterende dieren weg te vangen.
- Pas nadat is gebleken dat de nieuw gegraven wateren geschikt zijn voor deze soort kan het oude voortplantingswater vergraven worden. Doordat Kamsalamanders oudere

wateren prefereren, worden de nieuwe voortplantingswateren zo snel mogelijk aangelegd.

De uitvoering van deze mitigerende maatregelen zorgt ervoor dat er geen significante effecten optreden.

In de aanvraag voorgestelde passende maatregelen

In de aanvraag zijn de volgende maatregelen opgenomen om negatieve (niet significante) effecten te voorkomen.

Het kleiputten en boscomplex wordt afgescheiden van het te vergraven deel van de waard door middel van een tijdelijke kade. Deze kade zorgt er voor dat geen verandering in dynamiek optreedt in het afgescheiden deel. Behoud van de huidige dynamiek waarborgt mede het behoud van de huidige natuurwaarden (habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden) aldaar.

Het gebruik van een stortkoker bij het verondiepen van de noordpunt van de Plas van Wezendonk zorgt ervoor dat minder vertroebeling optreedt zodat effecten op het onderwaterleven worden beperkt.

Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat zandwin-, sorteer- en verlaadinstallaties zo dicht mogelijk tegen de fabrieksterreinen worden gesitueerd zodat de effecten van verstoring door geluid, licht en stof worden beperkt. Daarnaast wordt de verlichting van de installaties zo ingesteld dat deze zo min mogelijk over de omgeving uitstraalt.

Cumulatieve effecten

De uitvoering van de voorgestelde mitigerende en passende maatregelen zorgt ervoor dat er geen effecten optreden.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij zijn het eens met de beoordeling in de aanvraag.

Stikstofdepositie

Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie volgt dat er gebieden zijn waar de depositie boven de grenswaarde ligt. De AERIUS-verschilberekening is opgenomen in bijlage 4. Hierin staan alle gebieden vermeld met een depositie boven de 0,05 mol/ha/jaar. Op het habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden is de depositie 29,84 mol/ha/j. De hexagonen met een depositie > 3 mol/ha/j zijn daarom nader bekeken. Op deze hexagonen blijkt de achtergronddepositie ruim onder de kritische depositiewaarde te liggen van het habitatype H3150baz. Uit de Register-bijlage (zie bijlage 4) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om vergunning voor de aangevraagde situatie te verlenen. Er is voor onderliggende aanvraag ontwikkelingsruimte vastgelegd in AERIUS Register.

Habitattypen

H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoibossen

Door de ingreep gaat er 5,2 ha van het habitatype H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoibossen verloren. Het habitatype H91E0A betreft een prioritair habitatype waardoor het type valt onder een verscherpt beschermingsregiem.

In het conceptbeheerplan van het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangegeven dat voor een goede instandhouding van het habitatype H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoibossen de huidige oppervlakte voldoende is. Er is dan ook geen uitbreidingsdoelstelling. De kwaliteit van dit bostype schiet echter te kort en behoeft verbetering. De mindere kwaliteit is met name gelegen in het versnipperde voorkomen in te kleine eenheden en in de beperkte leeftijd (duurzaamheid).

In de meeste gevallen ontbreekt een echt bosklimaat en zijn de leeftijdsopbouw en structuur erg eenvormig. Om de kwaliteit te verbeteren zijn omvang en duurzaamheid de sleutelfactoren. Voor dit type is geen uitbreidingsdoelstelling geformuleerd. Om toch een vergroting van de omvang per eenheid te kunnen realiseren (> 25 ha) kan worden overwogen om verspreid gelegen stukjes bos bijeen te voegen tot een grotere boskern ("herverkaveling"). In de Gelderse Poort, zijn vanuit het reeds bestaande bos, vijf buitendijkse zachthoutoiboskernen voorzien (De Lobberdense waard/Geitenwaard, Millingerwaard, Gendtse waard, Bemmelse waard en Buiten Ooij). De Lobberdense waard en Geitenwaard kunnen daarbij samen een grotere boskern vormen van 50 tot 100 ha. Dat is van belang voor de hier aanwezige Aalscholvers en Bevers. De activiteit van de Bevers en de rivier zorgen voor de gewenste dynamische omstandigheden.

De uitvoering van het plan waarbij in de eindsituatie minstens 15 ha van het habitatype H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoibossen ontstaat, zorgt ervoor dat goed wordt aangesloten bij het conceptbeheerplan zodat het instandhoudingsdoel voor dit habitatype wordt bereikt. Op de kaart in bijlage 3 is aangegeven waar het habitatype verdwijnt en op welke locaties er nieuw oobos terug komt zodat in de eindsituatie een grotere oppervlakte van het habitatype H91E0A ontstaat. Aangezien het habitatype H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoibossen gemakkelijk ontstaat, treden er geen effecten op.

H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

Door de ingreep gaat er 1,0 ha van het habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden verloren. Het doel voor de Rijntakken is uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden.

In het conceptbeheerplan van het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangegeven dat geïsoleerde geulen (hanken of strangen) en andere stilstaande wateren van belang zijn voor het habitatype meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, voor de broedvogels Dodaars en Zwarte stern en voor vissen die gebonden zijn aan laag dynamische wateren zoals Grote modderkruiper en Bittervoorn. Verder maken visetende en omnivore watervogels gebruik van deze wateren om er te foerageren. In het buitendijks gebied is het voor het voorkomen van dit habitatype van belang dat de overstromingsdynamiek zeer beperkt is, bovendien is een goede waterkwaliteit nodig. Het (potentieel) voorkomen van het habitatype is veelal beperkt tot geïsoleerde wateren achter zomerkaden, de binnendijkse delen van de Gelderse Poort en de Neder-Rijn en IJssel. Uitbreiding van het habitatype is hier voorzien. Binnendijks in de Gelderse Poort beperkt de slechte waterkwaliteit het voorkomen van het habitatype tot slechts enkele locaties. In de komende beheerplanperiode wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit in de Rijnstrangen.

Vanwege de doelstelling waarbij een toename van oppervlakte en kwaliteit moet worden bereikt, is het niet wenselijk dat het huidige habitatype verloren gaat. Daarnaast moet in de eindsituatie meer oppervlakte van het habitatype zijn ontwikkeld dan in de huidige situatie. De mitigerende maatregel om de dam te handhaven tussen de Plas van Wezendonk en de westelijke plas heeft alleen tijdelijk een mitigerend effect omdat het gebied ter plaatse van het habitatype uiteindelijk wordt vergraven. Voordat het gebied wordt vergraven moet daarom een grotere oppervlakte van het habitatype zijn ontstaan in een ander deel van het plangebied. We gaan uit van 1 ha extra. Dit is opgenomen in de voorschriften. Op deze wijze treden er geen effecten op.

Habitatrichtlijnsoorten

Kamsalamander

Van de Kamsalamander gaat er naar verwachting 1 voortplantingswater verloren.

In het conceptbeheerplan van het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangegeven dat Kamsalamanders hun hele leven doorbrengen in de Rijntakken. Het gebied is voor de soort dus van belang voor alle stadia van de levenscyclus. Binnen de Rijntakken vormen kleine, laagdynamische, geïsoleerd gelegen, niet aan de rivier aangetakte wateren voor de Kamsalamander het belangrijkste leefgebied. Deze voortplantingswateren liggen zowel binnendijs als buitendijs. Geschikt landhabitat is hoogwatervrij, en bestaat uit een of meerdere landschapselementen waarin de Kamsalamander op vorstvrije plekken (in de bodem) kan wegkruipen. De hoofdloop van de grote rivieren vormt voor de Kamsalamander een niet of nauwelijks te overbruggen barrière, zodat populaties aan weerszijden van de rivier altijd (nagenoeg) van elkaar geïsoleerd zijn. Binnen de Rijntakken komt de Kamsalamander verspreid voor in alle gebieden. Het zwaartepunt ligt in de Gelderse Poort en langs de zuidoever van de Waal. De kamsalamanderpopulaties in de Rijntakken liggen vaak geïsoleerd van elkaar en van binnendijsse populaties. Verkeerslachtoffers op wegen vormt voor de meeste populaties een probleem. Voor de Rijntakken wordt gestreefd naar behoud en herstel van aanwezige populaties. Hiervoor zullen zowel buitendijs en in aansluitend binnendijs gebied maatregelen ter versterking van het leefgebied genomen worden.

Om aan te sluiten bij het conceptbeheerplan is het van belang dat de populatie van de Kamsalamander in het plangebied wordt gehandhaafd. Voordat het mogelijke voortplantingswater wordt vergraven dient er ander geschikt voortplantingswater te zijn gerealiseerd. De voorgestelde mitigerende maatregelen zorgen er voor dat de effecten worden beperkt. Er moeten dan bij aanvang van het project zo snel mogelijk nieuwe poelen voor de Kamsalamander worden aangelegd en nadat is vastgesteld dat de poelen geschikt zijn, dienen de Kamsalamanders uit de bestaande poel te worden overgezet naar deze nieuwe poelen. Dit moet voorafgaand aan de start van de werkzaamheden in een uitvoerings- en monitoringsplan te zijn opgenomen. Dit is opgenomen in de voorschriften. Op deze wijze treden er geen effecten op.

Broedvogels

De Lobberdense waard is onderdeel van het leefgebied van verschillende kwalificerende broedvogelsoorten zoals Aalscholver, Blauwborst, Dodaars, IJsvogel en Oeverzwaluw. Deze komen echter niet of nauwelijks in de te vergraven delen van het plangebied voor. Er treden daarom geen negatieve effecten op deze soorten op.

Niet broedvogels

De te vergraven delen van de Lobberdense waard bestaan deels uit graslanden welke geschikt zijn voor de grasetende ganzen en eenden. Daarnaast hebben de plassen in het plangebied een functie als satelietslaapplaats voor ganzen. De grotere plas ten oosten van het plangebied heeft de functie van een hoofdslaapplaats. Het behalen van de instandhoudingsdoelen voor de grasetende ganzen en eenden is met name afhankelijk van de beschikbaarheid van de slaapplaatsen. Aangezien er nabij het plangebied een hoofdslaapplaats is gelegen, is enige verstoring tijdens de werkzaamheden van de satelietslaapplaatsen in het plangebied naar verwachting van weinig invloed. Om deze verstoring zoveel mogelijk te voorkomen is in een voorschrift opgenomen dat verlichting in het gebied zoveel mogelijk moet worden beperkt. Het project heeft daarom geen effect.

Visetende soorten maken gebruik van de zandwinplas en zullen daarom worden verstoord tijdens de werkzaamheden. Door de uitvoeringswijze zoals het gebruik van een stortkoker om vertroebeling te voorkomen, blijft de plas deels geschikt als foerageergebied. Daarnaast is het alleen tijdelijk want in de eindsituatie ontstaat er een groter foerageergebied voor deze soorten.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Conclusie

Uit de AERIUS Register-bijlage (zie bijlage 4) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om voor de aangevraagde situatie een vergunning te verlenen. Er is voor onderliggende aanvraag ontwikkelingsruimte vastgelegd in AERIUS Register. De aanvraag past eveneens binnen de Gelderse beleidsregels. Daarnaast hebben wij op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19 e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

Gelet op de artikelen 19d-g, 19kh lid 7 en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

Samenwerking Lobberdensewaard B.V. een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen**. Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De in voorschrift 1 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS Register-bijlage (bijlage 4) met kenmerk RfLuQpi1i7x1, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
4. Het gedeelte van de activiteit waarvoor ontwikkelingsruimte onder de PAS is uitgegeven, dient conform de provinciale beleidsregel, binnen twee jaar te zijn aangevangen.
5. Verlichting wordt uitsluitend gebruikt indien dit noodzakelijk is voor het veilig kunnen verrichten van de werkzaamheden en dient beperkt te worden tot het strikt noodzakelijke. De verlichting wordt zodanig opgesteld, afgesteld, ingericht en naar buiten toe afgeschermd, dat lichtstraling door direct licht buiten de locatie waar dat nodig is voor het verrichten van werkzaamheden wordt voorkomen.
6. De dam tussen de Plas van Wezendonk en de westelijke plas moet worden gehandhaafd zo lang dit gebied geschikt moet zijn voor het habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden.
7. Alvorens het water met het habitatype H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden wordt vergraven dient een nieuwe oppervlakte van 2 ha van het habitatype H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden te zijn ontwikkeld in het plangebied zoals weergegeven op de kaart in bijlage 3.

8. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een uitvoerings- en monitoringsplan voor de Kamsalamander voor goedkeuring te worden gestuurd aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2015-013355. In dit plan moet zijn opgenomen hoe de nieuwe wateren worden aangelegd, hoe wordt aangetoond door monitoring dat ze geschikt zijn, en hoe de kamsalamanders met eitjes worden overgezet.
9. Er dient in de eindsituatie 15 ha geschikt te zijn voor de ontwikkeling van extra habitattype H91E0A Rivierbegeleidende Zachthoutoobossen zoals weergegeven op de kaart in bijlage 3
10. Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2015-013355.

N.B. Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

Zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op website van Overheid.nl.

Arnhem, 29 april 2016

bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen
- Bijlage 2: Overzichtstekening
- Bijlage 3: Kaarten met locaties Natura 2000 waarden
- Bijlage 4: AERIUS Register-bijlage

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Rijntakken

Bij besluit van 29 april 2014 zijn de Vogelrichtlijngebieden IJssel, Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal en de daarin gelegen Habitatrichtlijngebieden IJsseluiteerwaarden, Amerongse Bovenpolder, Gelderse Poort en Rijswaard en Kil van Hurwenen samengevoegd tot één Natura 2000-gebied: Rijntakken.

De Rijntakken is op 24 maart 2000 (Stcrt. 2000, nr. 65) als vier afzonderlijke speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn aangewezen: IJssel, Neder-Rijn, Waal en Gelderse Poort.

De Rijntakken is op 20 mei 2003 als vier afzonderlijke gebieden aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie deze gebieden geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Ingevolge artikel 60a, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van de hieronder aangegeven beschermde natuurmonumenten, voor zover gelegen in eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden, op 1 oktober 2005 vervallen.

- IJsseluiteerwaarden, aangewezen 8 augustus 1995 (N-95-6038; Stcrt. 1995, 166);
- De Oude Waal I, aangewezen 16 maart 1983 (NLB/GS/GA-121; Stcrt. 1983, 55);
- Weide Oude Rijnstrangengebied, aangewezen 18 april 1979 (NLB/N 35262; Stcrt. 1979).
- Kil van Hurwenen, aangewezen 26 juni 1973 (8532; Stcrt. 1973, 129).

Ingevolge artikel 15a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van het deel van het beschermd natuurmonument IJsseluiteerwaarden dat geen onderdeel was van het eerder aangewezen Vogelrichtlijngebied, door de aanwijzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken vervallen.

Algemene doelen (aanwijzingsbesluit Rijntakken)

Behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen die alleen van toepassing zijn op de delen die naast vogelrichtlijngebied tevens als habitatrichtlijngebied zijn aangewezen.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen (Bron: aanwijzingsbesluit Rijntakken)

(= behoudoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; =<) behoudoelstelling maar achteruitgang toegestaan ten gunste van specifieke ontwikkeldoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling verspreiding</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	>	>
H3260B Rivieren met waterplanten	=	>	=
H3270 Slikkige rivieroeveren	=	>	>
H6120 Stroomdalgraslanden ¹	=	>	>
H6430A Ruigten en zomen, nat zoet, laag-dynamisch	=	=	=
H6430C Ruigten en zomen, droog	=	=	=
H6510A Glanshaverhooilanden	=	>	>
H6510B Vossenstaartgraslanden	=	>	>
H91E0A Rivierbegeleidende zachthout-Ooibossen ¹	=	=	>
H91E0B Rivierbegeleidende essen-iepenbossen ¹	=	=	>
H91F0 Droge hardhoutooibossen	=	>	>

¹Prioritair habitatype

Soorten	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1095 Zeeprik	=	>	>	>
H1099 Rivierprik	=	>	>	>
H1102 Elft	=	=	=	>
H1106 Zalm	=	=	=	>
H1134 Bittervoorn	=	=	=	=
H1145 Grote modderkruiper	>	>	>	>
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=	=
H1166 Kamsalamander	>	>	>	>
H1318 Meervleermuis	=	=	=	=
H1337 Bever	=	=	=	>

Instandhoudingsdoelen die op het gehele gebied van toepassing zijn.

Broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A004 Dodaars		=	=	45
A017 Aalscholver		=	=	660
A021 Roerdomp		>	>	20
A022 Woudaap		>	>	20
A119 Porseleinhoen		>	>	40
A122 Kwartelkoning		>	>	160
A153 Watersnip		=	=	17
A197 Zwarte stern		>	>	240
A229 IJsvogel		=	=	25
A249 Oeverzwaluw		=	=	680
A272 Blauwborst		=	=	95

Broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A298 Grote karekiet		>	>	70
Niet-broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Seizoensge- middelde van "x" vogels</i>
A005 Fuut		=	=	570
A017 Aalscholver		=	=	1300
A037 Kleine zwaan		=	=	100
A038 Wilde zwaan		=	=	30
A039 Toendrarietgans	=	=($<$)	=	2800
A041 Kolgans	=	=($<$)	=	10.600
A043 Grauwe gans	=	=($<$)	=	22.000
A045 Brandgans	=	=($<$)	=	5.200
A048 Bergeend		=	=	120
A050 Smient	=	=($<$)	=	17.900
A051 Krakeend		=	=	340
A052 Wintertaling		=	=	1.100
A053 Wilde eend		=	=	6.100
A054 Pijlstaart		=	=	130
A056 Slobeend		=	=	400
A059 Tafeleend		=	=	990
A061 Kuifeend		=	=	2.300
A068 Nonnetje		=	=	40
A125 Meerkoet		=	=	8.100
A130 Scholekster		=	=	340
A140 Goudplevier		=	=	140
A142 Kievit		=	=	8.100
A151 Kempfaan		=	=	1.000 ²
A156 Grutto		=	=	690
A160 Wulp		=	=	850
A162 Tureluur		=	=	65

²Betreft seizoensmaximum

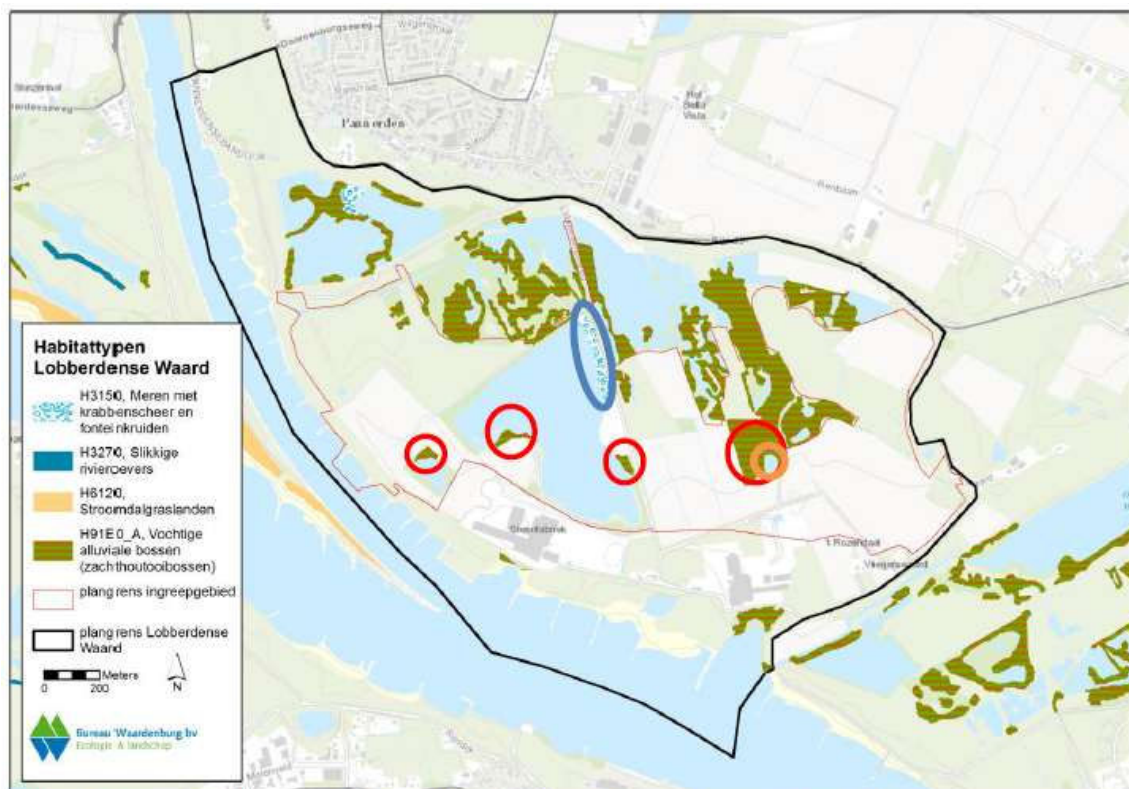
BIJLAGE 2

Overzichtstekening inrichting gebied

BIJLAGE 3

Kaarten met locaties van aantasting en realisatie Natura 2000 waarden

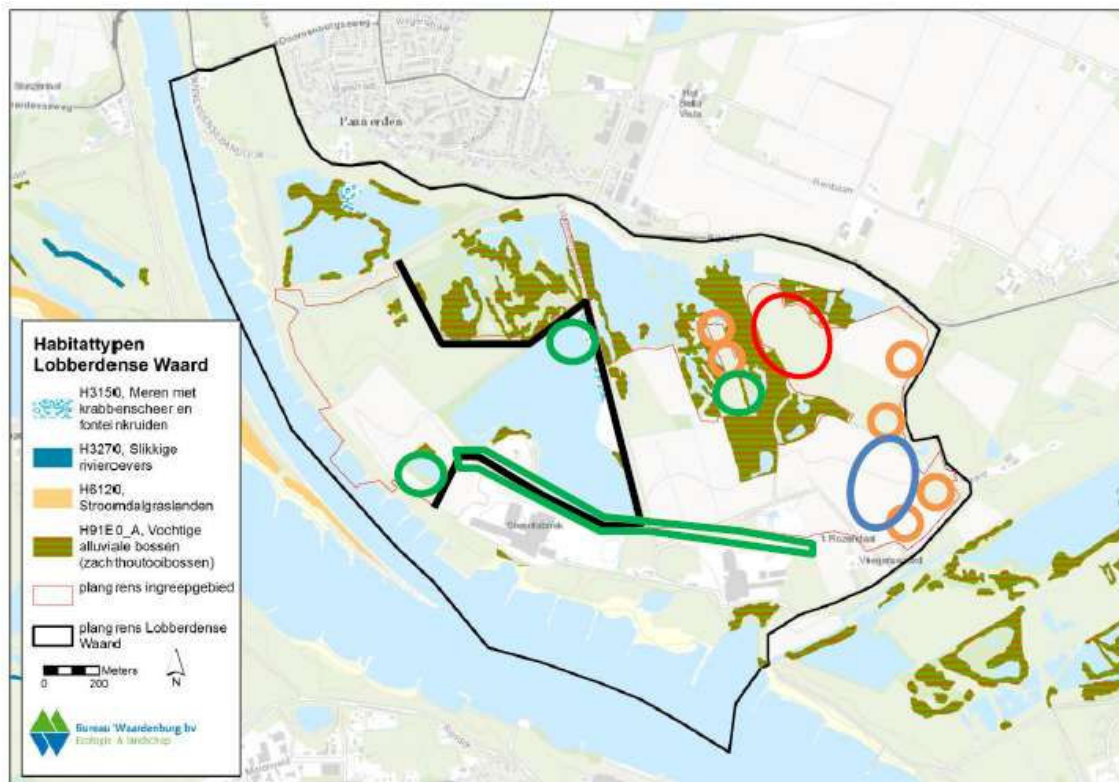

Figuur Situering Habitattypen t.o.v. werkgrens (bron: rapport Waardenburg 2015)

Rood omcirkeld: het habitattype H91E0A (5,2 ha) dat verdwijnt.

Blauw omcirkeld: het habitattype H3150baz (1,0 ha) dat beschermd blijft door een dam.

Oranje omcirkeld: het huidige voortplantingshabitat van de Kamsalamander die verdwijnt.

Figuur Situering mitigerende maatregelen

Rood en groen omcirkeld: het habitattype H91E0A (15 ha) dat in potentie geschikt is voor mitigatie en uitbreiding van de doelstelling. Groen is ooibos in combinatie met een hoogwatervluchtplaats, rood als uitbreiding van het bestaande bos.

Blauw omcirkeld: het habitattype H3150baz (10 ha) dat in potentie geschikt is voor mitigatie en uitbreiding van de doelstelling.

Oranje omcirkeld: de nieuwe poelen voor de Kamsalamander.

BIJLAGE 4

AERIUS Register-bijlage (kenmerk: RfLuQpi1i7x1)